

Särtaxa

Länsstyrelsen förelade en kommun att inrätta ett verksamhetsområde avseende vatten och avlopp. Kommunen byggde ut ledningsnätet och utredde förutsättningarna för införande av särtaxa. Kommunens utredning visade på att förutsättningar förelåg för särtaxa och beslutade att tillämpa särtaxa vid uttag av anläggningsavgifter i området. Flera fastighetsägare ansåg att förutsättningar för särtaxa inte förelåg.

VA-nämnden konstaterade att andra stycket i 31 § vattentjänstlagen innebär att den sociala kostnadsfördelningsprincipen i paragrafens första stycke skall frångås till förmån för en mer kostnadsrelaterad avgiftsättning när skillnaden beror på särförhållanden och kostnadsskillnaden är beaktansvärd.

Kommunens slutgiltiga kalkyl visade att utbyggnaden blev betydligt billigare än vad den ursprungliga utredningen visat samt att fler än de 45 fastigheter, som ingick i den ursprungliga beräkningen, kan förväntas anslutas. Kommunen menar dock att kostnaden trots detta blir 30 % högre än genomsnittskostnaden i kommunen.

VA-nämnden påpekade att det är kommunen som har bevisbördan för att det finns förutsättningar att tillämpa särtaxa dvs. att det föreligger sådana särförhållanden som medför en beaktansvärd kostnad jämfört med motsvarande kostnader i verksamhetsområdet i övrigt.

Kommunens verksamhetsområde har stora variationer i fråga om topografi och övriga terrängförhållanden. Bebyggelsens lokalisering varierar också en hel del t.ex. ute på öar, inom bergiga områden men även på ängsmark. Bedömningen om det föreligger särförhållanden som orsakar en kostnadsskillnad måste beakta de föreliggande naturliga förutsättningarna och göras inom relativt vida ramar.

Att särtaxa inte tillämpats för andra liknande områden behöver inte vara avgörande rätten att använda särtaxa. Avgörande är om särförhållanden finns och i vilken utsträckning de i så fall påverkat kostnadsbilden. Enligt VA-nämnden är ledningsnätet är inte anmärkningsvärt långt per fastighet och förekomsten av berg skiljer sig inte mycket från förhållandena i övriga kommunen. Utredningen i målet har visat att ytterligare fem fastigheter, som inte ingår i kommunens kalkyl, kan antas ansluta sig på avtalsmässig grund samt en marina. Dessa fastigheter bör enligt VA-nämnden ingå i beräkningen. VA-nämnden anser vidare att kommunen inte har visat att någon del av överföringsledningen skall belasta kostnaden för det lokala nätet eftersom den bedöms kunna betjäna andra fastigheter längs ledningsdragningen på avtalsmässig grund.

VA-nämnden anser att kommunen inte har visat att sådana särförhållanden föreligger som medför beaktansvärda kostnadsskillnader för fastigheternas va-försörjning i det i målet aktuella området jämfört med verksamhetsområdet i övrigt. VA-nämnden menar därmed att förutsättningar saknas för uttag av anläggningsavgift enligt särtaxa för det aktuella området.

Kommunen har överklagat VA-nämndens beslut.

VA-Nämndens beslut: BVa 4 Va 56/09, 90/10, 101/10, 112/10, 117/10 och 215/10

Gilbert Nordenswan